

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

Plany pels refugiats

Maremar

DAGOLL DAGOM

Direcció: Josep Lluís Bozzo
Teatre Poliorama, 22 de setembre

La Mediterrània s'ha convertit en un cementiri d'homes, dones i xiquets que fugen de la misèria i de la guerra. En lloc de rebre'ls amb els braços oberts com a refugiats, l'Europa culta i democràtica se'ls treu de sobre, els mercadeja o els acull per força. Sense gens de vergonya, l'Europa dels drets i les llibertats eleva murs de rebuig, incomprensió i cinisme contra els qui hi volen trobar un recer per viure. La crisi humanitària de les migracions posa la Unió Europea davant del mirall i fa trontollar els fonaments de les societats democràtiques.

Maremar de Dagoll Dagom mostra el dolor que pateixen els migrants d'avui, que han de fugir de casa seva per buscar un futur més digne o, simplement, salvar la vida. L'espectacle comença amb el plany compungit d'una noia refugiada (Elena Tarrats) que ha perdut els seus en un naufragi a la Mediterrània. Només la deessa Diana (Mercè Martínez) és capaç d'apaivagar la seva profunda desolació: li relata les desventures de Pèricles que, per causa de la injustícia i la guerra, sofreix l'infortuni i l'exili.

El muntatge es basa en una adaptació comprimida de *Pèricles* de William Shakespeare, en la traducció de Salvador Oliva, i s'inspira en la música i les lletres de Lluís Llach. L'amalgama resultant entrecreua quatre plans de sentit. 1) La tragèdia de les migracions d'avui (*frame*). 2) La desesperació d'una noia migrant que ha perdut tota la família al mar (cas paradigmàtic). 3) L'odissea per la Mediterrània del Pèricles shakespearà, amb aires d'un conte oriental més que no pas d'una tragèdia (referent miticoteatral).

JORDI PLAY

4) Els poemes de Pere Quart ("Corrandes de l'exili"), Màrius Torres ("Cançó a Mahalta") o Lluís Llach ("I si canto trist" o "Maremar"), que prenen una significació nova i íntima, carregada d'emotivitat en la situació repressiva que patim (contrapunt simbòlic).

El més discutible de la nova proposta de Dagoll Dagom és el desequilibri en la superposició d'aquests plans i de les estètiques que traginen, i les esquerdes que afloren en el seu engalzament. També ho resulta la pruija a explicitar el vincle del missatge amb l'actualitat, per mitjà de les fotografies sensacionalistes de migrants abandonats al mar o de dones prostituïdes. O, encara, en un sentit *didàctic* similar, la tria deliberada de Shakespeare i Llach, dues icones-reclam per al públic català.

Els dèficits que afloren en una dramaturgia d'aiguabarreig són compensats amb generositat per una esplèndida interpretació dels actors-ballarins-can-

tants. Del bon treball de conjunt, en destaquen sobretot Mercè Martínez i Elena Tarrats. Algunes de les cançons de Llach, recreades *a cappella*, o algunes de les vibrants coreografies, ballades amb música en directe, tenen un efecte estremidor. Cal atribuir aquest mèrit a l'excel·lent direcció musical d'Andreu Gallén i coreogràfica d'Ariadna Peya.

Maremar entona un cant planyívol adreçat als homes i les dones europeus, perquè siguin molt més solidaris i despresos amb els que han de fugir de la seva terra per la misèria, les guerres o la persecució. La mar mítica dels grecs es fa omnipresent en les imatges, entre realistes, evocatives o fantàstiques, que es projecten en una gran pantalla. És un espectacle d'una enorme força empàtica que, amb encerts i desencerts, fusiona paraula, dansa i cançó per tocar la fibra íntima de l'espectador i emplaçar-lo a prendre consciència del patiment que genera l'exili forçat.